

POMORSKI WOJEWÓDZKI INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

80-001 Gdańsk
Trakt Świętego Wojciecha 293
tel: (58) 309-49-11, 309-49-12, 309-49-13

URZĄD GMINY KOCZAŁA
SEKRETARIAT

fax: (58) 309-46-34
e-mail: sekretariat@gdansk.wios.gov.pl
www.gdansk.wios.gov.pl

2025 -05- 23

Delegatura WIOŚ w Słupsku
76-200 Słupsk
Kniaziewiczza 30
tel: (059) 842-56-70, 842-57-80

WPLYNĘŁO
Nr 2913/2025 podpis

fax: (059) 842-52-63
e-mail: ds@gdansk.wios.gov.pl
www.gdansk.wios.gov.pl

PROTOKÓŁ KONTROLI NR SLU 89/2025

Sygnatura protokołu	DID.7023.1.41.2025.JL.AS	
Podstawa do przeprowadzenia kontroli	art. 9 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 425)	
Identyfikacja kontrolowanego zakładu		
Nazwa, adres	Gmina Koczała, ul. Człuchowska 27, 77-220 Koczała, Gmina Koczała (wiejska), Powiat człuchowski	
Rodzaj działalności, rodzaje i liczba instalacji, kod działalności lub instalacji	Działalność wynikająca z ustawy o samorządzie gminnym Instalacje:	
Adres kontrolowanej działalności	ul. Człuchowska 27, 77-220 Koczała, Gmina Koczała (wiejska), Powiat człuchowski	
Osoba poinformowana o podjęciu kontroli	Grzegorz Pietrzak, Wójt Gminy Koczała	
Regon zakładu lub PESEL kontrolowanego, który nie posiada regonu (np. rolnicy indywidualni)	770979677	
Rodzaj kontrolowanego przedsiębiorcy zgodnie z ustawą Prawo przedsiębiorców	nie dotyczy	
Rejestracja		
Telefon/ fax.	59 857 42 58	
Adres strony internetowej: email	https://koczala.pl/ koczala@koczala.pl	
Posiadane certyfikaty ISO, EMAS	Nie dotyczy	
Przedstawiciel kontrolowanego	Imię i nazwisko Grzegorz Pietrzak	Stanowisko Wójt Gminy Koczała
Udzielający informacji: (imię, nazwisko, stanowisko)	Imię i nazwisko Izabela Kruk	Stanowisko Referent ds. porządku i czystości w Gminie
	Dominika Kucharska	Referent ds. ochrony środowiska i zamówień publicznych
	Renata Minda	Inspektor ds. pozyskiwania funduszy i inwestycji

Podmiot kontrolowany

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 1 z 17

protokół kontroli nr SLU 89/2025

Nazwa	Gmina Koczała
Adres do korespondencji	ul. Człuchowska 27, 77-220 Koczała, Gmina Koczała (wiejska), Powiat człuchowski
Regon	770979677
Rejestracja	
Telefon/ fax.	59 857 42 58

Informacja o kontroli	
Data rozpoczęcia kontroli	20-02-2025
Data zakończenia kontroli	23-05-2025
Charakter kontroli	Problemowa
Typ kontroli	Planowa
Data poprzedniej kontroli	
Okres objęty kontrolą	2021 r., 2022 r., 2023 r., 2024 r. oraz 2025 r. do dnia zakończenia kontroli
Cel kontroli	41. Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych.
Cykl kontrolny	
Informacje zastrzeżone	nie

Przeprowadzający kontrolę, uczestniczący w kontroli			
Inspektor/inspektorzy upoważnieni do kontroli	Imię i nazwisko	Stanowisko służbowe	Upoważnienie nr
	Joanna Lau	Inspektor Inspekcji Ochrony Środowiska	nr legitymacji służbowej 11041
	Aleksandra Suliga	Inspektor Inspekcji Ochrony Środowiska	nr legitymacji służbowej 11024
	Małgorzata Stenka	Inspektor Inspekcji Ochrony Środowiska	nr legitymacji służbowej 11023
Wykonujący pomiary i badania	Imię i nazwisko	Stanowisko służbowe	Upoważnienie nr
Osoby uczestniczące w kontroli			

1. Ustalenia kontroli

1. Wprowadzenie i stan prawny

Gmina Koczała leży w południowo-zachodniej części województwa pomorskiego na terenie powiatu człuchowskiego i jest gminą wiejską. Dzieli się na 7 sołectw: Bielsko, Koczała, Łękinia, Pietrzykowo, Starzno, Trzyniec i Załęże. Gmina graniczy z następującymi gminami: Biały Bór, Lipnica, Miastko, Przechlewo, Rzeczenica.

Powierzchnia gminy wynosi 22339 ha. Największy udział w strukturze gruntów miały (na koniec 2023 r.) grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia, które wynoszą ponad 70% gruntów. Użytki rolne zajmują niecałe 25% gruntów kontrolowanej Gminy.

Na terenie gminy znajduje się, m.in. rezerwat przyrody Jezioro Cęgi Małe. Północna część gminy znajduje się w zasięgu obszaru chronionego krajobrazu „Źródłiskowy obszar Brdy i Wieprzy na wschód od Miastka”. Na terenie gminy znajduje się również niewielka część obszaru chronionego krajobrazu „Fragment Borów Tucholskich”.

Liczba mieszkańców Gminy Koczała zameldowanych na pobyt stały na koniec 2023 roku wynosiła 3088 osób.

Gospodarka w Gminie Koczała koncentruje się na produkcji rolnej oraz przemyśle drzewnym. Rozwijającą się gałęzią gospodarki jest turystyka. Ruch turystyczny na terenie Gminy Koczała skupia się przede wszystkim w miejscowościach: Koczała, Dymin, Stara Brda, Stara Brda Pilska,

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 2 z 17

protokół kontroli nr SLU 89/2025

Starzno i Zagaje.

Przez teren Gminy Koczała nie przebiegają drogi krajowe i wojewódzkie. Na terenie gminy znajduje się 10 dróg powiatowych (o łącznej długości ponad 80 km). Sieć dróg gminnych o długości około 50 km.

Większa część energii ciepłej pozyskiwanej na terenie Gminy Koczała pochodzi z indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących paliwa stałe, paliwa płynne, prąd czy indywidualne OZE.

Natomiast ciepło dla sieci ciepłej Gminy Koczała generuje kotłownia Zakładu Gospodarki Komunalnej, ul. Zielona 2, Koczała, której odbiorcami jest 20 bloków mieszkalnych, Zespół Kształcenia i Wychowania w Koczale, Przedszkole Publiczne w Koczale, Gminna Biblioteka Publiczna w Koczale, GOPS, NZOZ „Elmar”, ZGK, Gminny Ośrodek Kultury w Koczale, OSP Koczała.

Kontrolę rozpoczęto 20.02.2025 r.

Wójt Gminy Koczała – pan Grzegorz Pietrzak podpisał w dniu rozpoczęcia kontroli Pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego niepodlegającego wymaganiom ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców. Powyższe pouczenie stanowi załącznik nr 1 do protokołu kontroli.

Celem podjętej kontroli jest ocena realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Powietrza (dalej POP) dla strefy pomorskiej ze szczególnym uwzględnieniem stopnia ich realizacji w aspekcie rzeczowym i osiągnięcia planowanego efektu ekologicznego.

Kontrola prowadzona jest opierając się na m.in. art. 96a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647) i obejmuje okres 2021 r. – 2025 r. (do dnia zakończenia kontroli) z nastawieniem na weryfikację działań podejmowanych na bazie aktualnych przepisów.

Informacji podczas kontroli udzielała pani Izabela Kruk – referent ds. Porządku i Czystości, pani Dominika Kucharska referent ds. Ochrony Środowiska i Zamówień Publicznych oraz pani Renata Minda – inspektor ds. pozyskiwania funduszy i inwestycji (Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Programu Czyste Powietrze).

Zgodnie z m.in. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Główny Inspektor Ochrony Środowiska (poprzez aktualnie na poziomie województw Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska Departamenty Monitoringu Środowiska GIOŚ – RWMS DMŚ GIOŚ) dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w poszczególnych wyznaczonych strefach województw za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej z ocenianych substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Wyniki przeprowadzanej cyklicznie oceny są przekazywane zarządowi województwa. Na bazie danych Główny Inspektor Ochrony Środowiska, dokonuje też zbiorczej oceny jakości powietrza w skali kraju.

Na potrzeby wykonania oceny jakości powietrza wykorzystuje się wyniki badań z systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Dla m.in. Pomorskiego oprócz badań prowadzonych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska uwzględnia się również badania prowadzone przez następujące podmioty i instytucje: Agencję Regionalnego Monitoringu Atmosfery Aglomeracji Gdańskiej (ARMAG) oraz Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Główną metodą określenia stanu jakości powietrza są pomiary imisji zanieczyszczeń powietrza.

W ramach systemu pomiarowego w województwie pomorskim działają 2 typy sieci pomiarowych:

- sieć pomiarów automatycznych (ciągłych),
- sieć pomiarów manualnych (dobowych).

Poszczególne typy pomiarów różnią się od siebie dokładnością i częstotliwością uzyskiwanych wyników pomiarów. Określone metody monitoringu przeznaczone są do oceny jakości powietrza na obszarach o różnym zagrożeniu dla zdrowia ludności i ochrony środowiska. W sieci województwa pomorskiego w roku 2024 znajdowało się: 14 stacji pomiarowych (4 należących do fundacji ARMAAG, 9 należących do GIOŚ, 1 należąca do IMGW).

Na terenie Gminy Koczała nie jest ulokowana żadna stacja pomiarowa w systemie Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS).

Zgodnie z m.in. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, kryteriami oceny i

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony i inaczej niż w całości.

strona 3 z 17

protokół kontroli nr SLU 89/2025

klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń poziomu dopuszczalnego, określonej dla niektórych zanieczyszczeń)
- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji (dozwolone przypadki przekroczeń poziomu dopuszczalnego odnoszą się także do jego wartości powiększonej o margines tolerancji)
- poziom docelowy substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń, określonej w odniesieniu do ozonu)
- poziom celu długoterminowego (dla ozonu).

W ramach prowadzonych rocznych ocen jakości powietrza (dokonywanych w chwili obecnej przez GIOŚ RWMS DMŚ Oddział Gdańsk) na terenie Gminy Koczała w 2018 r. nie zanotowano przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe ani przekroczenia średniodobowego poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM10.

Obszar przekroczenia został wyznaczony na podstawie modelowania matematycznego, a także metod obiektywnego szacowania.

Dodać należy, że na podstawie ostatniej oceny za 2024 rok (zgodnie z raportem pt: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2024 r.", RWMS w Gdańsku DMŚ GIOŚ, Gdańsk 2025 r.), Gmina Koczała zaliczona jest w całości do klasy A z uwagi na czystość powietrza – brak przekroczeń stężeń poziomów docelowych benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. Nie stwierdza się również w dalszym ciągu przekroczeń średniodobowego poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10.

W wyniku stwierdzonych na podstawie ww. ocen dla łącznie strefy pomorskiej w 2018 r. przekroczeń średniodobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 oraz średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu (w związku z delegacją w m.in. 91 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska) Zarząd Województwa przyjął (obowiązujący w czasie kontroli) Program ochrony powietrza. Ten akt prawa miejscowego zatwierdzony został uchwałą nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie „Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu (Dz. Urz. M.in. Pom. Z 2020 r. poz. 4231 ze zm.) – dalej uchwałą POP.

Dodać należy, iż silnie powiązaniem aktem prawa miejscowego z ostatnim planem ochrony powietrza jest podjęta przez Sejmik Województwa Pomorskiego uchwała nr 310/XXIV/20 z dnia 28 września 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu i obszaru miast, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. M.in. Pom. z 2020 r. poz. 4233) – dalej uchwałą antysmogowa. Akt ten obowiązuje dla wszystkich terenów wiejskich na terenie województwa. Dodać należy, że oddzielne tego rodzaju uchwały obowiązują też dla terenów miast oraz dla Miasta Gminy Sopotu.

Odnosnie do udziału Gminy Koczała w procesie legislacyjnym powyższych, obowiązujących aktualnie aktów – kontrolowana gmina nie wniosła uwag i zastrzeżeń do projektów przedmiotowych uchwał.

Wybrane przepisy prawa miejscowego Gminy Koczała związane z zadaniami wynikającymi z uchwał POP to jak niżej:

- Program ochrony środowiska dla Gminy Koczała na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 przyjęty uchwałą Nr XIX/128/2016 Rady Gminy Koczała z dnia 27 października 2016 r.
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Koczała na lata 2015-2025 przyjęty uchwałą Nr XIV/95/2016 Rady Gminy Koczała z dnia 24 marca 2016 r.
- Uchwała Nr X/59/2015 Rady Gminy Koczała z dnia 29 października 2015 r. w sprawie uchwalenia Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Koczała
- Zarządzenie Nr 11/2023 Wójta Gminy Koczała z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie przyjęcia

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 4 z 17

protokół kontroli nr SLU 89/2025

harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych w zakresie budynków i lokali użyteczności publicznej oraz komunalnych, bądź innych stanowiących własność gminy Koczała

- Zarządzenie Nr 56/2023 Wójta Gminy Koczała z dnia 29 września 2023 r. w sprawie przyjęcia szczegółowego harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych w zakresie pozostałych budynków i lokali mieszkalnych i niemieskalnych na terenie gminy Koczała niestanowiących zasobu gminnego.

2. Realizacja działań naprawczych wynikających z aktualnej uchwały POP

Działania naprawcze realizowane przez gminę w latach 2021 -2025 r. (do dnia zakończenia kontroli) to jak niżej (z bezpośrednim odniesieniem do poszczególnych kodów działań przewidywanych w zał. Nr 4 do uchwały POP).

A. działanie kod WpsPomZSO – ograniczenia emisji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych w gminach strefy pomorskiej.

Zgodnie z wyjaśnieniami zapisów uchwały, aby osiągnąć wymagany efekt poprawy jakości powietrza dla gmin, gdzie nie został przekroczony poziom średniodobowy pyłu PM10 (za 2018 rok), jak Gmina Koczała, docelowo przewiduje się w latach 2021-2026 wymianę 20% wszystkich funkcjonujących i niespełniających normy ekoprojektu kotłów na paliwa stałe z zastąpieniem urządzeniami spełniającymi wymagania ekoprojektu lub też zmianę sposobu ogrzewania na preferowane gazowe, olejowe, elektryczne, OZE lub przyłącze ciepłownicze.

W tabeli 2 załącznika 4 uchwały POP podano szacunkowe dane ilościowe koniecznych wymian rocznych dla poszczególnych gmin, w tym dla Gminy Koczała na poziomie 36 szt. urządzeń /rok (w latach 2021-2025) i 20 szt. (w 2026). Przy czym jak dopuszczają zapisy liczbę kotłów wymienionych w 2020 można odjąć od wskaźnika realizacji działania w wybranym roku. Oszacowano też łączną liczbę kotłów do wymiany w trakcie obowiązywania programu dla jednostki samorządowej na poziomie 200.

Zgodnie z przedstawionymi podczas kontroli informacjami - zamieszczonymi w sprawozdaniach z realizacji działań naprawczych POP przekazanych do WIOŚ w Gdańsku, Delegatura w Słupsku za 2022 r., za 2023 r. oraz za 2024 r. jako wpływ odpowiednio: RPW/2536/2023, RPW/2497/2024 oraz RPW/ 2556 /2025 dokonano następujących ilości wymian w poszczególnych latach (zgodnie ze zrealizowanymi wnioskami odnośnie do programu „Czyste Powietrze” złożonymi w punkcie konsultacyjno-informacyjnym w Urzędzie Gminy) :

- 2 wymiany źródeł ogrzewania za 2022 r. i tym samym stopień realizacji zadania w etapie II – na poziomie 5,56 % celu wyznaczonego uchwałą (dla tego roku)

- 12 wymian źródeł ogrzewania za 2023 r. i tym samym stopień realizacji zadania w etapie III – na poziomie 33 % celu wyznaczonego uchwałą (dla tego roku)

- 8 wymian źródeł ogrzewania za 2024 r. i tym samym stopień realizacji zadania w etapie IV – na poziomie 22 % celu wyznaczonego uchwałą (dla tego roku)

Natomiast od III kwartału 2022, na stronie: <https://koczala.pl/ochrona-srodowiska/gminny-punkt-konsultacyjno-informacyjny-programu-czyste-powietrze/> co kwartał publikowane są zaktualizowane dane przekazane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, dotyczące liczby wszystkich złożonych wniosków o dofinansowanie w ramach programu „Czyste Powietrze” wraz z liczbą zrealizowanych przedsięwzięć i kwotą wypłaconych dotacji.

Liczbę te dotyczą zarówno wniosków złożonych przez punkt konsultacyjno-informacyjny programu „Czyste Powietrze” działający w Urzędzie Gminy, osobiście przez mieszkańców, bądź przez firmy komercyjne oferujące usługi wymiany kotłów w ramach ww. programu.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 5 z 17

protokół kontroli nr SLU 89/2025

Zgodnie z powyższymi danymi:

- w 2022 r. (IV kwartał) mieszkańcy gminy złożyli 5 wniosków – liczba zrealizowanych przedsięwzięć – 1
- w 2023 r. mieszkańcy gminy złożyli 17 wniosków – liczba zrealizowanych przedsięwzięć – 12
- w 2024 r. mieszkańcy gminy złożyli 34 wnioski – liczba zrealizowanych przedsięwzięć – 8
- w 2025 r. (I kwartał) zrealizowano 1 przedsięwzięcie;

Przy czym kwota wypłaconych na koniec I kwartału 2025 r. dotacji z programu „Czyste Powietrze” – (od początku trwania programu) wynosi w przypadku Gminy Koczała 874 083,33 zł

Zrzut ekranu ze strony internetowej zawierającej informacje dotyczące wniosków składanych w ramach programu „Czyste Powietrze” do WFOŚiGW w Gdańsku stanowi załącznik nr 2 do protokołu kontroli.

Bazując na ww. danych należy stwierdzić, że działanie kod WpsPomZSO jest realizowane. Wykazwana ilość wymian źródeł ciepła w 2023 r. oraz 2024 r. była powyżej wartości przewidzianych w uchwale POP, tj. powyżej 20% kotłów szacunkowo przewidzianych do wymiany. Niemniej należałoby zintensyfikować podejmowane w ww. zakresie działania.

Zlikwidowane źródła ciepła zostały zastąpione, m.in. kotłami na pellet, biomasę, kotłami zgazowującymi drewno, źródłami bezemisyjnymi (m.in.: ogrzewaniem elektrycznym, pompami ciepła).

Przy czym dodać należy, że Gmina Koczała ukończyła realizację inwestycji pn: „Przebudowa popegeerowskiej kotłowni osiedlowej w Koczale opalanej miałem węglowym w celu zmiany stosowanego paliwa na gaz ziemny skroplony LNG”.

W grudniu 2023 r. nastąpił odbiór końcowy robót budowlanych związanych z budową magazynu gazu LPG, instalacji gazowej oraz gazowych kotłów na potrzeby kotłowni osiedlowej w miejscowości Koczała. Jest to alternatywne źródło ciepła dla budynków zasilanych z kotłowni osiedlowej.

Obecnie stosowanym paliwem jest węgiel. Ze względu na spodziewane wyższe rachunki za ogrzewanie zaplanowano przejście na paliwo gazowe w lipcu 2025 r., aby zmiana rachunków płaconych przez użytkowników nie była zbyt drastyczna.

Zadanie zostało dofinansowane (900 000 zł) przez Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych dla gmin, w których funkcjonowały PPGR.

Odbiorcami ciepła generowanego przez kotłownię Zakładu Gospodarki Komunalnej, ul. Zielona 2, Koczała, jest 20 bloków mieszkalnych, Zespół Kształcenia i Wychowania w Koczale, Przedszkole Publiczne w Koczale, Gminna Biblioteka Publiczna w Koczale, GOPS, NZOZ „Elmar”, ZGK , Gminny Ośrodek Kultury w Koczale, OSP Koczała.

B. Działanie kod WpsPomEdEk – edukacja ekologiczna

Edukacja ekologiczna jest działaniem niezbędnym, aby wszelkie inne działania oraz programy były realizowane. W ramach programu ochrony powietrza przewidziano działanie w zakresie edukacji ekologicznej odnoszącej się do poprawy jakości powietrza:

- w ramach działania WpsPomEdEk w 2021 r., 2022, 2023 oraz 2024 roku Gmina promowała krajowy program „Czyste Powietrze” podczas wydarzeń kulturalno-sportowych - m.in. obchodów Dnia Ziemi, imprezy Powitanie Wiosny w Koczale, Turnieju Siatkarskiego im. M. Możdżonka nad jeziorem Dymno, dożynek gminnych, podczas spotkania z Gminnym Klubem Biznesu, gminnych obchodów Dnia Dziecka, Dni Koczały, konferencji „Porozmawiajmy o funduszach” – rozdawane były, m.in. ulotki, broszury oraz gadżety promocyjne.

Mieszkańcy informowani byli również o celu Programu jakim jest zmniejszenie niskiej emisji i walka ze smogiem oraz jakie skutki dla naszego zdrowia ma palenie słabej jakości paliwem w przestarzałych kotłach;

- w Urzędzie Gminy, m.in. w Gminnym Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym „Czyste Powietrze”

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 6 z 17

protokół kontroli nr SLU 89/2025

dostępne są ulotki informacyjne programu „Czyste Powietrze”; informacje dotyczące programu „Czyste Powietrze” dostępne są również na stronie <https://koczala.pl/aktualnosci/gminny-punkt-konsultacyjny-programu-czyste-powietrze-w-gminie-koczala/> oraz gminnym Facebooku; na ww. stronie internetowej przedstawiane są również statystyki wykonanych termomodernizacji, wymian kotłów w ramach programu „Czyste Powietrze”; ponadto informacja dotycząca ww. punktu konsultacyjno-informacyjnego zamieszczana jest w biuletynie informacyjnym wydawanym dwa razy do roku przez Urząd Gminy Koczała (biuletyny rozdawane bezpłatnie przy okazji spotkań z mieszkańcami, imprez gminnych oraz dostarczane bezpośrednio do gospodarstw domowych);

- Gmina Koczała brała udział w akcji wojewódzkiej (Samorządu Województwa Pomorskiego) „Pomorze walczy ze smogiem” – dystrybucja ulotek mieszkańcom dotyczących uchwały antysmogowej dla Pomorza (2021 r., 2022 r., 2023 r., 2024 r.)

Ponadto ulotki dotyczące programu „Czyste Powietrze” oraz akcji „Pomorze walczy ze smogiem” dostępne są w świetlicach wiejskich w poszczególnych sołectwach, w Gminnej Bibliotece Publicznej w Koczale, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Koczale oraz Klubie Senior +;

- organizowano Dzień Otwarty dla mieszkańców w Sali konferencyjnej Urzędu Gminy (marzec 2021 r., grudzień 2021 r. oraz marzec 2022 r.) Spotkania miały charakter informacyjno-promocyjny odnośnie do programu „Czyste Powietrze” oraz działalności punktu konsultacyjno-informacyjnego w UG Koczała (rozdawane były broszury oraz ulotki tematyczne); informacje o działalności punktu „Czyste Powietrze” była również umieszczana w serwisie samorządowym <https://www.serwissamorzadowy.eu/>;

- Gmina organizowała również zebrania wiejskie z mieszkańcami: w 2021 roku – zebrania sołeckie w 7 sołectwach gminy, w 2023 roku zebrania sołeckie w kwietniu oraz wrześniu 2023 r., w 2024 r. – zebrania wiejskie w 4 sołectwach (Załęże, Trzyniec, Bielsko, Koczała) – podczas tych spotkań informowano mieszkańców o obowiązujących na terenie województwa uchwałach antysmogowych, terminach wymiany kotłów z nich wynikających oraz powodów podjęcia tych uchwał oraz przedstawiono informacje, m.in. o działającym w Urzędzie Gminy punkcie konsultacyjno-informacyjnym „Czyste Powietrze” oraz o możliwości uzyskania dofinansowania na wymianę ciepła;

Ponadto (w 2024 r.) przeprowadzono 20 wizyt u mieszkańców gminy Koczała (sołectwo Starzno), podczas których przedstawiono podstawowe informacje odnośnie do programu „Czyste Powietrze” - rozdawano również ulotki informacyjno-promocyjne, biuletyny informacyjne oraz gadżety;

Analogiczne wizyty (21 wizyt), odnośnie do programu „Czyste Powietrze”, przeprowadzono również w czerwcu 2023 r. u mieszkańców sołectwa Koczała.

Przykładowe protokoły z zebrań sołeckich stanowią załącznik nr 3 do protokołu kontroli.

- Gmina Koczała zorganizowała 23.03.2024 r. dzień otwarty kotłowni eksploatowanej przez ZGK w Koczale – mieszkańcy mogli zapoznać się z funkcjonowaniem nowej kotłowni (kotły gazowe) oraz „starej” kotłowni węglowej; w ramach spotkania ZZO w Nowym Dworze zorganizowało warsztaty ekologiczne oraz odbyła się prelekcja w ramach programu „Czyste Powietrze”;

- informacje na stronie internetowej <https://koczala.pl/aktualnosci/nabor-deklaracji-wstepnych-do-programu-ciepłe-mieszkanie/> oraz w Urzędzie Gminy odnośnie do programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie” współfinansowanego przez NFOŚiGW;

- informacje na stronie internetowej gminy (<https://koczala.pl/aktualnosci/>) dotyczące: obowiązku wypełnienia deklaracji CEEB w momencie wymiany źródła ogrzewania; uchwały antysmogowej – wraz z możliwością pobrania ulotki; sposobu segregacji oraz harmonogramu odbioru odpadów komunalnych; regulaminu PSZOK w Koczale; obowiązkowej segregacji tekstyliów i odzieży;

- plakat odnośnie do obowiązku inwentaryzacji źródeł ciepła umieszczony został na tablicach ogłoszeń w UG Koczała oraz na gminnym Facebooku;

- informacje na stronie internetowej gminy

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 7 z 17

protokół kontroli nr SLU 89/2025

(<https://koczala.pl/aktualnosci/projekt-dla-przedsiębiorców-profesjonalne-kadry-goz/>) dotyczące projektu dla przedsiębiorców „Profesjonalne kadry GOZ”; Celem projektu jest rozwój kompetencji dotyczących zielonej ekonomii w zakresie nisko i zero emisyjności oraz gospodarki o obiegu zamkniętym;

- informacje na stronie internetowej gminy (<https://koczala.pl/aktualnosci/webinar-akademii-czystego-powietrza>) dotyczące spotkań w ramach cyklu #Akademia Czystego Powietrza 2024;

- informacja na stronie internetowej gminy (<https://koczala.pl/aktualnosci/konferencja-pt-odnawialne-zrodla-energii-w-gospodarstwach-rolnych-sposobem-na-oszczedzanie-energii-i-ochrone-srodowiska/>) – zaproszenie na konferencję „Odnawialne źródła energii w gospodarstwach rolnych sposobem na oszczędzanie energii i ochronę środowiska”;

- w 2022 r., 2023 r. uczniowie z Zespołu Kształcenia i Wychowania w Koczale brali udział w cyklu spotkań „Jak prawidłowo segregować śmieci” z przedstawicielami Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze oraz wizytowali PSZOK w Nowym Dworze;

- uczniowie ZKiW w Koczale w 2022 r. , 2023 r. brali udział w zbiórce baterii w ramach konkursu „Edukujemy – pomagamy” organizowanego przez REBA Organizacja Odzysku SA, ul. Kubickiego 19 lok. 16, Warszawa;

- przedszkole w Koczale w 2022 r. brało udział w projekcie „Wiem, rozumiem. Dbam o przyrodę” – wdrażanie dzieci w wieku przedszkolnym do poprawnych zachowań w kontakcie z przyrodą;

- ZKiW w Koczale wraz z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Koczale corocznie organizują konkurs z okazji „Dnia Ziemi”;

- uczniowie ZKiW w Koczale wraz z przedszkolem w Koczale brali udział w marszu ulicami Koczały, którego tematyka obejmowała szeroko pojętą ochronę środowiska (2024 r.)

- udział pracowników Gminy Koczała w szkoleniach:

a) 2022 r.:

- Pracownik UG Koczała, odpowiedzialny za prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego programu „Czyste Powietrze” uczestniczył 29 czerwca 2022 r. w szkoleniu online „Q&A o Czystym Powietrzu” organizowanym przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

- szkolenie organizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego dot. prawnych aspektów ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami (24.11.2022 r.)

b) 2023 r.

- Pracownik UG Koczała, odpowiedzialny za prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego programu „Czyste Powietrze” uczestniczył w szkoleniach on-line w ramach Akademii Czystego Powietrza organizowanego przez NFOŚiGW:

12 stycznia 2023 r. – Zmiany w Programie Czyste Powietrze

16 lutego 2023 r. - Gminy w Programie Czyste Powietrze

5 maja 2023 r. - Ścieżka bankowa dla Beneficjenta. Jak skorzystać z kredytu Czyste Powietrze?

22 czerwca 2023 r. - Dla Beneficjentów Programu Czyste Powietrze.

- szkolenia odnośnie do CEEB (23.03.2023 r., 10.08.2023 r., 9.11.2023 r.) oraz konferencja 360 stopni wokół CEEB

c) 2024 r.

- Pracownik UG Koczała, odpowiedzialny za prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego programu „Czyste Powietrze” uczestniczył w następujących szkoleniach on-line w ramach Akademii Czystego Powietrza organizowanego przez NFOŚiGW :

14 marca 2024 r. - Kontakt z Beneficjentem Programu Czyste Powietrze

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 8 z 17

protokół kontroli nr SLU 89/2025

25 kwietnia 2024 r. - Od 22 kwietnia zmiany w Programie Czyste Powietrze

6 czerwca 2024 r. - Termomodernizacja i wymiana źródeł ciepła od A do Z

5 września 2024 r. - Termomodernizacja i wymiana źródeł ciepła od A do Z – dobre i złe praktyki

-18.03.2024 - WEBINARIUM DOTYCZĄCE SPRAWOZDAWCZOŚCI KOMUNALNEJ ZA 2023 ROK
organizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego

d) 2025 r.

- 07-02-2025 r. – szkolenie z zakresu Sprawozdawczości z odbioru odpadów organizowane przez Private Corporate Consulting Sp. z o.o.

- Gmina Koczała podpisała umowę z Agencją Wspierania Ochrony Środowiska na korzystanie z programu Aquarius, w ramach którego można korzystać z zakresu porad ekspertów i szkoleń w ramach Akademii Edukacji Środowiskowej -poszerzanie świadomości środowiskowej/ekologicznej urzędników (2023 r.)

Wymiennie zapisy działań naprawczych uchwały POP w zakresie edukacji ekologicznej obligują samorząd lokalny na poziomie gminy do corocznego udziału w jednej z ogólnopolskich lub wojewódzkich akcji edukacyjnych dotyczącej ochrony środowiska oraz coroczne przeprowadzenie jednej akcji edukacyjnej odnośnie czystości powietrza.

Zgodnie z działaniami zrealizowanymi w latach 2021 – 2024 r. należy uznać, że obowiązek edukacyjny został wypełniony.

C. Działanie kod WpsPomInZe – inwentaryzacja źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych i niemieszkalnych w Gminie Koczała

Inwentaryzacja jest prowadzona w ramach wewnętrznych rejestrów oraz uruchomionej w lipcu 2021 roku (zgodnie z delegacjami ustawowymi przez Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego) ogólnopolskiej bazy, tj. Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB). Zgodnie z terminami ustawowymi zarządcy, właściciele istniejących budynków mieli 12 miesięcy na uzupełnienie danych w bazie (czyli do 1 lipca 2022 r.), dla nowych obiektów jest to 14 dni od dnia oddania do użytkowania.

Według harmonogramu uchwały POP działanie było podzielone na dwa etapy:

- Etap I (z terminem zakończenia na 31.12.2021 r.) – obejmujący inwentaryzację źródeł ciepła w budynkach i lokalach użyteczności publicznej, komunalnych bądź innych będących własnością gminy. Zgodnie z przedstawionym w trakcie trwania kontroli zestawieniem zadanie zostało zakończone w terminie do 31.12.2021 r.

Zinwentaryzowano w zakresie źródeł ciepła w budynkach i lokalach użyteczności publicznej oraz komunalnych stanowiących własność Gminy Koczała łącznie 27 budynków (z 49 źródłami ciepła)

Inwentaryzacja źródeł ciepła budynków oraz użyteczności publicznej oraz komunalnych stanowiących zasób Gminy Koczała stanowi załącznik nr 4 do protokołu kontroli.

- Etap II (z planowanym terminem zakończenia na 30.06.2023 r.) – obejmujący inwentaryzację źródeł ciepła w pozostałych budynkach i lokalach mieszkalnych i niemieszkalnych, niestanowiących zasobu gminnego.

Inwentaryzacja była prowadzona na podstawie wpisów do bazy CEEB – wpisy do bazy są prowadzone samodzielnie przez mieszkańców oraz przez pracowników urzędu gminy na bazie składanych w urzędzie deklaracji papierowych przez mieszkańców.

Zbiórny wynik inwentaryzacji (zgodnie z wpisami do CEEB) przedstawia się następująco:

Kocioł gazowy / bojler gazowy / podgrzewacz gazowy przepływowy / kominiek gazowy - 15 szt.

Piec kaflowy na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) - 203 szt.

Miejska sieć ciepłownicza / ciepło systemowe / lokalna sieć ciepłownicza – 33 szt.

Kocioł na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) z ręcznym podawaniem paliwa /

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 9 z 17

protokół kontroli nr SLU 89/2025

zasypowy - 435 szt.

Ogrzewanie elektryczne / bojler elektryczny - 80 szt.

Kominek / koza / ogrzewacz powietrza na paliwo stałe (drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy, węgiel) – 125 szt.

Kocioł na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) z automatycznym podawaniem paliwa / z podajnikiem - 104 szt.

Pompa ciepła – 40 szt.

Kolektory słoneczne do ciepłej wody użytkowej lub z funkcją wspomagania ogrzewania – 80 szt.

Trzon kuchenny / piecokuchnia / kuchnia węglowa – 161 szt.

Kocioł olejowy – 25 szt.

Przy czym baza CEEB pozwala na filtrowanie danych w zależności od potrzebnych informacji.

Przy czym zgodnie z przedmiotową inwentaryzacją liczba kotłów na paliwo stałe według klasy kotła wynosiła:

Kotłów spełniających ekoprojekt – 21

Kotłów klasy V – 104

Kotłów klasy IV – 187

Kotłów klasy III – 312

Kotły/piece/kominki/trzony kuchenne poniżej III klasy lub brak informacji – 570

Natomiast liczba kotłów na paliwo stałe (według rodzaju paliwa):

Drewno kawałkowe – 271

Drewno kawałkowe, pellet drzewny, węgiel i paliwa węgl pochodne – 21

Drewno kawałkowe, węgiel i paliwa węgl pochodne – 168

Pellet drzewny – 93

Pellet drzewny, węgiel i paliwa węgl pochodne - 12

Węgiel i paliwa węgl pochodne - 61

Drewno kawałkowe, pellet drzewny - 16

Drewno kawałkowe, inny rodzaj biomasy – 3

Drewno kawałkowe, inny rodzaj biomasy, pellet drzewny, węgiel i paliwa węgl pochodne – 6

Drewno kawałkowe, inny rodzaj biomasy, węgiel i paliwa węgl pochodne – 3

Inny rodzaj biomasy/węgiel – 1

Wyniki II etapu inwentaryzacji stanowią załącznik nr 5 do protokołu kontroli.

Zgodnie z ustaleniami dokument zawierający wynik inwentaryzacji etapu I oraz etapu II został dołączony do sprawozdań z realizacji POP odpowiednio za 2021 r. oraz za 2023 r. przesłanych do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego (załącznik nr 9 do protokołu kontroli).

Ponadto załącznik nr 6 do protokołu kontroli stanowi oświadczenie Wójta Gminy Koczała (z 19.05.2025 r.) o terminowym wykonaniu etapu I oraz etapu II ww. działania.

Zatem etap I oraz etap II inwentaryzacji został zrealizowany w planowanym terminie: odpowiednio z planowanym terminem zakończenia etapu I – 31.12.2021 r. oraz planowanym terminem zakończenia etapu II – 30.06.2023 r.

D. Działanie kod WpsPomHrFi – opracowanie i przyjęcie szczegółowego harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych

W świetle postanowień zawartych w pkt 4 załącznika nr 4 uchwały Nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu zmienionej uchwałą Nr 414/XXXIV/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 czerwca 2021 r. oraz uchwałą Nr 603/XLVIII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 listopada 2022 r. (Dz. U. Woj. Pom. Z 2020 r. poz. 4231 ze zm.) gminy strefy pomorskiej zobowiązane są

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 10 z 17

protokół kontroli nr SLU 89/2025

do opracowania i przyjęcia szczegółowego harmonogramu rzeczowo-finansowego, który pozwoli na pełną realizację działania WpsPomZSO – ograniczenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych i usługowych.

Z uwagi na powiązanie z zadaniem polegającym na przeprowadzeniu pełnej inwentaryzacji źródeł ciepła (kod WpsPomInZe) działanie zostało podzielone także na dwa etapy, tj.:

- Etap I (z planowanym zgodnie z zapisami uchwały POP terminem zakończenia na 31.03.2022 r.) – obejmujący przyjęcie harmonogramu dla źródeł ciepła w budynkach i lokalach użyteczności publicznej, komunalnych bądź innych będących własnością gminy.

Harmonogram taki został przyjęty 14.02.2023 r. Zarządzeniem Nr 11/2023 Wójta Gminy Koczała z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie przyjęcia harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych w zakresie budynków i lokali użyteczności publicznej oraz komunalnych, bądź innych stanowiących własność gminy Koczała.

Zgodnie z zapisami załącznika do ww. zarządzenia ilość kotłów do wymiany poniżej klasy 3 w terminie do 1.09.2024 r. wynosi 13, natomiast ilość kotłów do wymiany klasy 3 w terminie 1.09.2026 r. wynosi 7. Szacowany koszt brutto działania – łącznie 1 044 516 zł.

Powyższe Zarządzenie Nr 11/2023 Wójta Gminy Koczała z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie przyjęcia harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych w zakresie budynków i lokali użyteczności publicznej oraz komunalnych, bądź innych stanowiących własność gminy Koczała stanowi załącznik nr 7 do protokołu kontroli.

Przy czym zgodnie z informacjami pozyskanymi podczas kontroli – w odniesieniu do powyższego harmonogramu:

- w 2023 r. zakończyła się przebudowa kotłowni osiedlowej w Koczale opalanej miałem węglowym w celu zmiany stosowanego paliwa na gaz LPG (odbiorcami ciepła są obiekty stanowiące zasób gminy, w tym bloki mieszkalne, ZKiW w Koczale, Przedszkole Publiczne w Koczale, Gminna Biblioteka Publiczna w Koczale, ZGK, NZOZ "Elmar", GOPS, GOK, OSP Koczała);
- w 2024 r. zakończyła się budowa nowej świetlicy wiejskiej w Bielsku, gdzie zamontowano, m.in. panele fotowoltaiczne oraz pompę ciepła - zastąpiła ona stary wyeksploatowany budynek, w którym użytkowane było bezklasowe źródło ciepła;
- w 2024 r. Gmina rozpoczęła modernizację 4 obiektów stanowiących zasoby gminne - Urzędu Gminy, obiektu usługowego przy ul. Akacyjnej 4 (z wyminą źródeł ogrzewania) oraz ZKiW w Koczale oraz Przedszkola Publicznego w Koczale (m.in. montaż paneli fotowoltaicznych)

- Etap II (z planowanym terminem zakończenia zgodnie z zapisami uchwały POP na 30.09.2023 r.) – obejmujący źródła ciepła w pozostałych budynkach i lokalach mieszkalnych i niemieskalnych, niestanowiących zasobu gminnego.

Harmonogram taki został przyjęty Zarządzeniem Nr 56/2023 Wójta Gminy Koczała z dnia 29 września 2023 r. w sprawie przyjęcia szczegółowego harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych w zakresie pozostałych budynków i lokali mieszkalnych i niemieskalnych na terenie gminy Koczała niestanowiących zasobu gminnego.

Powyższe zarządzenie stanowi załącznik nr 8 do protokołu kontroli.

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do powyższego zarządzenia przewiduje się wymianę źródła ciepła:

- do 1.09.2024 r. – kotły na opał stały poniżej klasy 3, piece kaflowe, trzony kuchenne, piecokuchnie, kuchnie węglowe – oraz kominki, kozy, ogrzewacze powietrza – łącznie dla zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zabudowy niemieskalnej - 695
- do 1.09.2026 r. – kotły na opał stały o klasie 3 i 4 – łącznie dla zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zabudowy niemieskalnej – 187
- do 1.07.2035 r. – kotły na opał stały o klasie 5 – łącznie dla zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zabudowy niemieskalnej – 104

Łączny szacunkowy koszt wymiany źródeł ciepła, zgodnie z zapisami harmonogramu, wyniesie 29 580 000

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 11 z 17

protokół kontroli nr SLU 89/2025

zł. Forma finansowania zgodnie z ww. harmonogramem to program „Czyste Powietrze”, program „Ciepłe Mieszkanie” oraz środki własne mieszkańców Gminy Koczała.

Zatem działanie o kodzie WpsPomHrFi zostało zrealizowane, przy czym etap I został zrealizowany z przekroczeniem terminu przewidywanego zapisami uchwały POP.

E. Działanie kod WpsPomSyPo – stworzenie systemu wspierającego mieszkańców we wdrażaniu uchwał antysmogowych oraz jego funkcjonowanie

Gmina Koczała współpracuje na podstawie porozumienia zawartego 7.05.2021 r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w programie „Czyste Powietrze” (wraz z aneksami z 9.12.2021 r., 14.09.2022 r., 25.09.2023 r., 6.10.2023 r. 27.03.2025 r.) i prowadzi działania mające na celu udzielenie pomocy potencjalnym beneficjentom przy kompletowaniu dokumentów i składaniu wniosków na dofinansowanie zmiany źródeł ogrzewania, jak i dokumentacji o rozliczenie płatności w ramach przedmiotowego programu (prowadzenie w kontrolowanej gminie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego Programu „Czyste Powietrze”).

Ponadto Gmina Koczała 14.09.2022 r. zawarła z WFOŚiGW w Gdańsku dodatkowe Porozumienie w sprawie dodatkowego finansowania dla najbardziej aktywnych gmin wdrażających program priorytetowy „Czyste Powietrze”.

W związku z powyższym Gmina Koczała prowadzi działania mające na celu udzielenie pomocy potencjalnym beneficjentom przy kompletowaniu dokumentów i składaniu wniosków na dofinansowanie zmiany źródeł ogrzewania, jak i dokumentacji o rozliczenie płatności w ramach przedmiotowego programu (prowadzenie w kontrolowanej gminie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego Programu „Czyste Powietrze”).

Program ma na celu poprawę efektywności energetycznej poprzez zmniejszenie/uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących z indywidualnych źródeł grzewczych i skierowany jest do osób fizycznych. Wszelkich informacji o możliwym dofinansowaniu mieszkańcy mają możliwość dowiedzieć się poprzez telefoniczny bądź bezpośredni kontakt z urzędnikami, informacje zamieszczane są również na gminnej stronie internetowej:
<https://koczala.pl/aktualnosci/gminny-punkt-konsultacyjny-programu-czyste-powietrze-w-gminie-koczala/>

Zgodnie z ustaleniami kontroli:

- w 2022 r. – złożono 16 wniosków o dofinansowanie, w tym 2 złożone przez gminny punkt programu „Czyste Powietrze”. Wymieniono 12 źródeł ciepła (dane WFOŚiGW w Gdańsku).
- w 2023 r. – złożono 17 wniosków o dofinansowanie, w tym 6 złożonych przez gminny punkt programu „Czyste Powietrze”. Wymieniono 12 źródeł ciepła (dane WFOŚiGW w Gdańsku).
- w 2024 r. – złożono 34 wnioski o dofinansowanie, w tym 11 złożonych przez gminny punkt programu „Czyste Powietrze”. Wymieniono 8 źródeł ciepła (dane WFOŚiGW w Gdańsku).

Składane wnioski, z uwagi na trwające opóźnienia, są na różnych etapach procedowania czy realizacji. Program ten został także czasowo zawieszony (listopad 2024 r. - marzec 2025 r.) - do momentu wypracowania nowych zasad oraz nadrobienia zaległości.

Mieszkańcy Gminy Koczała informowani byli, w czasie objętym kontrolą, o możliwych do uzyskania dofinansowaniach na wymianę źródeł ciepła, m.in. podczas zebrań sołeckich, dni otwartych urzędu, imprez oraz uroczystości organizowanych na terenie Gminy Koczała.

Dodatkowo Gmina Koczała 4 czerwca 2024 r. podpisała porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w sprawie realizacji programu „Ciepłe Mieszkanie”. Program skierowany jest do osób fizycznych, posiadających tytuł prawny do lokalu mieszkalnego znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym oraz wspólnot mieszkaniowych. Program, m.in. wspiera montaż kotła gazowego kondensacyjnego, kotła na pellet drzewny o podwyższonym standardzie, kotła zgazowującego drewno o podwyższonym standardzie, ogrzewania

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 12 z 17

protokół kontroli nr SLU 89/2025

elektrycznego, pompy ciepła powietrze/woda, pompy ciepła powietrze/powietrze.
W bieżącym roku (2025) ogłoszony zostanie nabór dla tzw. Beneficjentów końcowych na realizację zadań objętych programem w budynkach wielorodzinnych.

Na terenie gminy funkcjonuje zatem system wsparcia mieszkańców we wdrażaniu działań naprawczych POP oraz uchwały antysmogowej. Gmina Koczała wywiązuje się z realizacji tego działania naprawczego zapisanego w zał. 4 do uchwały POP.

3. Prowadzona sprawozdawczość z realizacji uchwał POP

Gmina Koczała prowadziła sprawozdawczość za lata 2021, 2022, 2023 oraz 2024 z realizacji działań naprawczych wynikających z uchwał POP, i tak do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego oraz do WIOŚ w Gdańsku, Delegatura w Słupsku zostały przekazane sprawozdania:

- sprawozdanie za 2021 r. złożone zostało terminowo do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego – 28.02.2022 r. r., przy wymaganym terminie na złożenie 28 lutego (zgodnie z zapisami § 7 pkt 2 uchwały nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie „Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu”)

- sprawozdanie za 2022 r., 2023 r. oraz za 2024 r. - złożone terminowo za pośrednictwem platformy sprawozdawczej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego odpowiednio 15.02.2023 r., 15.02.2024 r., oraz 14.02.2025 r. (przy wymaganym terminie złożenia sprawozdania do 15 lutego roku następnego po roku sprawozdawczym)

Termin 15 lutego, przekazania sprawozdania do organu określającego Program ochrony powietrza, wynika z aktualnego brzmienia uchwały POP – wprowadzony uchwałą Nr 603/XLVIII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 listopada 2022 roku zmieniającą uchwałę Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu.

Zgodnie z uzyskanymi informacjami Zarząd Województwa Pomorskiego zgłaszał uwagi do ww. sprawozdania za 2022 r. (niepełne informacje w działaniu naprawczym WpsPomZSO oraz WpsPomEdEk). Sprawozdanie po uzupełnieniu zostało ponownie przesłane do UM oraz zatwierdzone 24.02.2023 r.

Sprawozdania z realizacji POP za 2021 r., 2022 r., 2023 r. oraz 2024 r. stanowią załącznik nr 9 do protokołu kontroli.

Natomiast potwierdzenia złożenia sprawozdań za 2021 r., 2022 r., 2023 r. oraz 2024 r. z realizacji POP do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego stanowią załącznik nr 10 do protokołu kontroli.

- sprawozdanie z realizacji POP za 2022 r. przekazane terminowo do WIOŚ w Gdańsku, Delegatura w Słupsku 15.02.2023 r. przy wymaganym ustawowym terminie na złożenie ww. sprawozdania do 15 lutego roku następnego po roku sprawozdawczym (zgodnie z art. 94 ust. 2c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska). Analogicznie terminowo przekazane do WIOŚ w Gdańsku, Delegatura w Słupsku sprawozdania z realizacji POP za 2023 r. oraz 2024 r. – odpowiednio 15.02.2024 r. oraz 14.02.2025 r.

Zgodnie z art. 1 pkt 4 lit. c ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1576) nałożony został ustawowy obowiązek przekazania w terminie do dnia 15 lutego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz starostę w zakresie swojej właściwości, właściwemu zarządowi województwa oraz właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska, za poprzedni rok kalendarzowy, sprawozdania okresowego z realizacji programu ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych.

Jednocześnie zgodnie z przepisem przejściowym, określonym w art. 10 ww. ustawy wskazano, że obowiązek przekazywania przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz starostę sprawozdania okresowego z realizacji programu ochrony powietrza i jego aktualizacji oraz planu działań

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

krótkoterminowych, a także sprawozdania końcowego z realizacji programu ochrony powietrza i jego aktualizacji lub planu działań krótkoterminowych obejmującego cały okres ich realizacji, będzie dotyczyć programów oraz planów, które zostały przygotowane na podstawie wyników oceny jakości powietrza za 2021 r.

4. Pozostałe realizowane działania, w tym działalność kontrolna. Wybrane inne działania własne realizowane przez gminę w latach 2022 – 2025 r.:

a. przebudowa dróg

Gmina Koczała realizowała w latach objętych kontrolą następujące inwestycje, m.in.:

- w ramach bieżącego utrzymania dróg w 2022 r. oraz 2023 r. dokonano bieżących remontów dróg na odcinku Płocicz – Bielsko, a także dróg dojazdowych do Załęża i Działek oraz budynku socjalnego nad Jeziorem Dymno
- w 2023 r. w porozumieniu ze Starostą Człuchowskim zostały wykonane chodniki wzdłuż dróg powiatowych w Bielsku oraz Starznie
- przebudowa drogi gminnej w miejscowości Dźwierzno – etap I – wyłożenie drogi płytami Jumbo wraz z budową poboczy; zadanie zrealizowane ze środków własnych oraz Nadleśnictwa Miastko.
- budowa i przebudowa dróg gminnych (2024 r., zakończenie prac planowane na koniec 2025 r.) – ul. Tęczowa, Słoneczna, Kościelna, Wrzosowa i Ogrodowa w Koczale oraz parking przy Jeziorze Dymno od strony ulicy Spacerowej. Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.
- w 2024 r. zakończono budowę drogi wewnętrznej w Bielsku (wraz z chodnikami i oświetleniem) – przebudowa drogi dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
- w 2024 r. rozpoczęto modernizację prawie 4,5 km dróg na terenie kontrolowanej gminy. Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Remontem objęto odcinki dróg Koczała- Załęże i Koczała-Płocicz wraz z drogą prowadzącą przez Płocicz; inwestycja ma zakończyć się w grudniu 2025 r.

Obniżenie emisji pyłów unoszonych z powierzchni jezdni w czasie ruchu pojazdów jest systematycznie ograniczane poprzez poprawę nawierzchni dróg (modernizacja oraz przebudowa dróg).

Ponadto w Gminie Koczała, m.in. po sezonie zimowym, prowadzone jest czyszczenie ulic oraz akcja sprzątania pasów drogowych, m.in. z zalegających odpadów. Akcja czyszczenia ulic odbywa się corocznie z okazji Światowego Dnia Ziemi, inicjowana jest przez Urząd Gminy Koczała. Pracownicy urzędu Gminy Koczała, jednostki podległe tj. Gminny Ośrodek Kultury w Koczale, Gminna Biblioteka Publiczna w Koczale, ZGK w Koczale, GOPS, ZKiW w Koczale, a także mieszkańcy poszczególnych sołectw oraz poszczególnych przedsiębiorstw sprzątają tereny gminy oraz pasy przydrożne.

Ponadto pracownicy gminy po okresie zimowym sprzątają pobocza z zalegającego piasku po zimie.

b. inwestycje, w tym termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Koczała

- w 2024 r. w ramach modernizacji hydroforni w Koczale powstała instalacja fotowoltaiczna na potrzeby hydroforni; Inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych;
- w 2024 r. zakończyła się budowa nowej świetlicy wiejskiej w Bielsku (która zastąpi stary, wyeksploatowany budynek); świetlica wyposażona została w panele fotowoltaiczne, pompę ciepła oraz rekuperację; dofinansowanie inwestycji (1 350 000 zł) Gmina uzyskała z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych;
- w 2024 r. rozpoczęły się prace w ramach inwestycji – termomodernizacji i budowy systemów odnawialnych źródeł energii na obiektach użyteczności publicznej w Koczale. Ukończenie inwestycji planowane jest na sierpień 2025 r. Modernizacją zostaną objęte 4 obiekty należące do Gminy Koczała: Urząd Gminy (termomodernizacja elewacji oraz wymiana kotła grzewczego), obiekt usługowy przy ul. Akacyjowej 4 (wymiana źródła ogrzewania, montaż paneli fotowoltaicznych), Zespół Kształcenia i

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 14 z 17

protokół kontroli nr SLU 89/2025

Wychowania w Koczale, Przedszkole Publiczne w Koczale (montaż paneli fotowoltaicznych). Inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych;

- w 2023 r. przeprowadzono prace remontowo-budowlane w budynkach socjalnych przy ul. Miasteckiej 58 i 62 (wymieniono drzwi wejściowe, wymieniono część instalacji centralnego ogrzewania; w budynku komunalnym pod adresem Bielsko 52 dokonano remontu dachu;

- w listopadzie 2022 r. zakończyły się prace montażowe przy realizacji inwestycji „Budowa instalacji elektrycznej ogniw fotowoltaicznych na potrzeby oczyszczalni ścieków w Koczale”. Inwestycję zrealizowano w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Wartość inwestycji wynosi 182 929,29 zł, w tym dofinansowanie 173 782, 83 zł.

Efektem montażu ww. paneli fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej w kontrolowanej gminie będzie, obok obniżenia kosztów funkcjonowania obiektów, spadek emisji gazów cieplarnianych.

c. zieleń gminna

Utrzymaniem terenów zielonych stanowiących zieleń gminną zajmują się pracownicy urzędu gminy. Na skwerach, zieleńcach i innych terenach zielonych na terenie gminy regularnie koszone były trawy, podlewane i pielęgnowane rosnące tam rośliny. Sadzone są rośliny jednoroczne. Ponadto w utrzymanie zieleni w sołectwach (szczególnie przy świetlicach wiejskich i placach zabaw) zaangażowane są rady sołeckie, które przeznaczają część funduszy na zagospodarowanie terenów zielonych oraz zakup narzędzi ogrodniczych. W poszczególnych sołectwach zatrudniani są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koczale pracownicy dbający o ład i porządek - w ramach prac społeczno-użytecznych.

d. działalność kontrolna

Gmina Koczała nie ma w swoich strukturach straży gminnej. Ze względu na brak skarg od mieszkańców czy też zauważenia przez pracowników gminy potrzeby podjęcia działań, w gminie nie były podejmowane, w okresie objętym kontrolą, kontrole w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów, spalania pozostałości roślinnych z ogrodów oraz zakazu wypalania łąk.

e. inne działania

- Gmina Koczała realizowała zadanie związane z usuwaniem azbestu (program przyjęty Uchwałą Nr XXII/153/08 Rady Gminy Koczała z dnia 21 października 2008 r. zmieniony uchwałą Nr XLIV/278/10 Rady Gminy Koczała z dnia 23 lipca 2010 roku)

W ramach programu „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu województwa pomorskiego (edycja 2022) usunięte zostało około 52 Mg azbestu; zadanie dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz NFOŚiGW (12 330,00 zł) opierając się na postanowieniu Programu Priorytetowego pn: „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”.

Zakres prac obejmował: demontaż eternitowych pokryć dachowych, transport i unieszkodliwienie odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

- Gmina Koczała realizowała działania związane z OZE, m.in. wydawała w latach 2022 -2024 decyzje środowiskowe na budowę farm fotowoltaicznych oraz farm fotowoltaicznych wraz z elektroenergetyczną infrastrukturą towarzyszącą, m.in. dla działek zlokalizowanych w obrębie Pietrzykowo oraz Trzyniec;

- Ochotnicza Straż Pożarna w Koczale posiada pojazdy pożarnicze: wóz bojowy Mercedes z 2009 r. – wyposażony w silnik spełniający normę Euro 5 oraz zakupiony przez Gminę w 2021 r. z dofinansowaniem Funduszu Inwestycji Lokalnych ze Środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 średni pojazd pożarniczy wraz z wyposażeniem marki VOLVO – wyposażony w silnik spełniający normę Euro 6;

- transport uczniów ze wszystkich sołectw gminy do Zespołu Kształcenia i Wychowania w Koczale finansowany jest z budżetu gminy Koczała, a realizowany przez PKS Bytów;

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 15 z 17

protokół kontroli nr SLU 89/2025

- Gmina Koczała jest członkiem Przechlewskiego Klastra Energetycznego; ponadto gminy powiatu człuchowskiego w roku bieżącym (2025) podejmują działania zmierzające do utworzenia spółdzielni energetycznej.

2. Naruszenia

Lp.	Rodzaj nieprawidłowości	Dowód (dokumentacja audiowizualna, protokół oględzin, wyniki pomiarów, dokumenty zakładu, opinia eksperta itp.)	Punkt pozwolenia lub akt prawny (art., par, ust., pkt) lub inny dokument (zgłoszenie, informacje, itp.)
1	Niedotrzymanie terminu realizacji działania naprawczego WpsPomHrFi w zakresie: przekroczenia terminu na realizację etapu I, tj. opracowania i przyjęcia harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych w zakresie budynków i lokali użyteczności publicznej oraz komunalnych, bądź innych stanowiących własność gminy	protokół kontroli	Punkt 2, tabela 10 załącznika nr 4 do uchwały nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2020 r. poz. 4231 ze zm.)

3. Popelnione wykroczenia i zastosowane sankcje

Nie dotyczy

4. Inne zagadnienia

Dni, w których prowadzone były czynności kontrolne (w terenie oraz zdalnie):

20.02.2025 r. - rozpoczęcie kontroli + korespondencja email; 28.03.2025 r. - rozmowa telefoniczna; korespondencja email; 22.04.2025 r., 23.04.2025 r. - korespondencja email; 7.05.2025 r., 12.05.2025 r., 13.05.2025 r. - rozmowa telefoniczna, korespondencja email; 14.05.2025 r., 15.05.2025 r., 16.05.2025 r. - rozmowa telefoniczna, korespondencja email, 19.05.2025 r. - rozmowa telefoniczna, korespondencja email; 20.05.2025 r. - korespondencja email; rozmowa telefoniczna; 21.05.2025 r. - rozmowa telefoniczna; 22.05.2025 r. - rozmowa telefoniczna; 23.05.2025 r. - zakończenie kontroli;

5. Informacje końcowe

Integralną część niniejszego protokołu stanowią następujące załączniki:

- 1 Pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego niepodlegającego wymaganiom ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo Przedsiębiorców
- 2 Zrzut ekranu ze strony internetowej zawierającej informacje dotyczące wniosków składanych w ramach programu „Czyste Powietrze” do WFOŚiGW w Gdańsku
- 3 Przykładowe protokoły z zebrań sołeckich
- 4 Inwentaryzacja źródeł ciepła - etap I
- 5 Inwentaryzacja źródeł ciepła - etap II
- 6 Oświadczenie Wójta Gminy Koczała odnośnie do terminowego wykonania etapu I oraz etapu II działania kod WpsPomInZe

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 16 z 17

protokół kontroli nr SLU 89/2025

- 7 Zarządzenie Nr 11/2023 Wójta Gminy Koczała z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie przyjęcia harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych w zakresie budynków i lokali użyteczności publicznej oraz komunalnych, bądź innych stanowiących własność gminy Koczała
- 8 Zarządzenie Nr 56/2023 Wójta Gminy Koczała z dnia 29 września 2023 r. w sprawie przyjęcia szczegółowego harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych w zakresie pozostałych budynków i lokali mieszkalnych i niemieszkalnych na terenie gminy Koczała niestanowiących zasobu gminnego
- 9 Sprawozdania z realizacji POP za 2021 r., 2022 r., 2023 r. oraz 2024 r.
- 10 Potwierdzenia złożenia do UM sprawozdań za 2021 r., 2022 r., 2023 r. oraz 2024 r. z realizacji POP

Dane i informacje zastrzeżone: Protokół nie zawiera informacji zastrzeżonych.

Osoba uprawniona do reprezentowania kontrolowanego ma prawo wnieść do protokołu kontroli umotywowane zastrzeżenia i uwagi przed jego podpisaniem lub odmówić podpisania protokołu. W przypadku odmowy podpisania protokołu kontroli może w terminie siedmiu dni przedstawić swoje stanowisko na piśmie Pomorskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

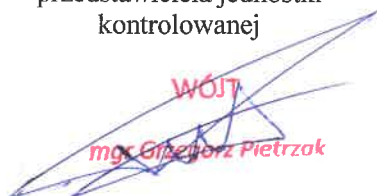
Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.
Wszystkie strony protokołów dwustronnie parafowano.

Jeden egzemplarz protokołu doręczono Grzegorzowi Pietrzak - Wójtowi Gminy

Zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy z 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236) dokonano wpisu w książce kontroli pod pozycją: 1.

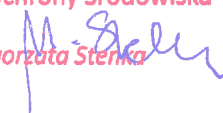
Miejsce i data podpisania protokołu: Koczała, 23-05-2025

Podpis i pieczęć uprawnionego
przedstawiciela jednostki
kontrolowanej

mgr Grzegorz Pietrzak

GMINA KOCZAŁA
z siedzibą w Koczale
ul. Człuchowska 27
77-220 KOCZAŁA
NIP 643-15-27-934 REGON 770973677

Inspektor
Inspekcji Ochrony Środowiska

Małgorzata Stenka

Podpis i pieczęć uprawnionego
inspektora

Inspektor
Inspekcji Ochrony Środowiska

Joanna Lau

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

